

BÁO CÁO

Kết quả giám sát chuyên đề về việc tổ chức thực hiện hương ước

và Quy chế dân chủ trên địa bàn xã

Thực hiện Nghị quyết số 16/NQ-HĐND ngày 31/7/2025 của Hội đồng nhân dân xã Hoàn Lão về Chương trình giám sát 6 tháng cuối năm 2025 và năm 2026 của Hội đồng nhân dân xã; Ban Văn hóa - Xã hội, Hội đồng nhân dân xã (Ban VH-XH, HĐND xã) đã tiến hành giám sát chuyên đề về việc tổ chức thực hiện hương ước và Quy chế dân chủ trên địa bàn xã từ ngày 01/01/2025 đến ngày 31/3/2026 trực tiếp tại 2 thôn: thôn Phúc Tự Đông và thôn Võ Thuận 2; giám sát qua Báo cáo đối với phòng Văn hoá – Xã hội, Tổ dân phố 2, Thôn 7 và thôn Cà. Ban VH-XH báo cáo kết quả giám sát như sau:

I. KHÁI QUÁT TÌNH HÌNH CHUNG VÀ ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN

Xã Hoàn Lão là địa bàn trung tâm của huyện Bố Trạch trước đây, toàn xã có 42 thôn, tổ dân phố từ trung tâm đô thị đến ven biển, đồng bằng, vùng gò đồi tạo nên sự đa dạng về phong tục, tập quán, văn hoá và truyền thống.

Từ đầu năm 2025 đến nay, việc thực hiện hương ước và Quy chế dân chủ trên địa bàn xã chịu tác động của nhiều yếu tố đan xen. Về mặt thuận lợi, tất cả 42 thôn, tổ dân phố đều đã có hương ước được UBND các xã cũ phê duyệt trước thời điểm sáp nhập. Nhân dân trên địa bàn xã Hoàn Lão có tinh thần đoàn kết, nhiều phong trào văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao được duy trì và phát triển.

Tuy nhiên, bên cạnh những thuận lợi, xã Hoàn Lão cũng đối mặt với không ít khó khăn, thách thức. Việc sáp nhập và thực hiện mô hình chính quyền địa phương 2 cấp kéo theo những xáo trộn nhất định trong tổ chức, phân công nhiệm vụ, đặc biệt là đối với công chức phụ trách lĩnh vực văn hóa - xã hội, mới đảm nhiệm công việc, địa bàn rộng, chưa có nhiều kinh nghiệm trong việc rà soát, hướng dẫn xây dựng, sửa đổi và thực hiện hương ước theo các quy định mới. Sau sáp nhập, các văn bản hướng dẫn về tổ chức, nhiệm vụ, quyền hạn và chính sách phụ cấp đối với Ban Thanh tra nhân dân, Ban Giám sát đầu tư cộng đồng chưa được ban hành kịp thời, dẫn đến các bộ phận này hoạt động cầm chừng, thiếu hiệu quả, ảnh hưởng trực tiếp đến việc thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở.

II. CÔNG TÁC CHỈ ĐẠO VÀ TRIỂN KHAI THỰC HIỆN

1. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo và triển khai thực hiện

Trên cơ sở các văn bản chỉ đạo của cấp trên¹, UBND xã đã giao Phòng Văn hóa - Xã hội chủ trì, phối hợp với các ban, ngành liên quan tham mưu ban hành các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn các thôn, tổ dân phố trên địa bàn. Tuy nhiên, do thời gian hoạt động của xã mới chưa dài, bộ máy cán bộ đang trong quá trình kiện toàn và ổn định nên các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn cụ thể về việc rà soát, sửa đổi, bổ sung hương ước và hướng dẫn thực hiện Quy chế dân chủ trong giai đoạn sau sáp nhập còn chưa được ban hành kịp thời và đồng bộ. Phần lớn các thôn, tổ dân phố vẫn đang thực hiện theo các văn bản, hướng dẫn cũ của các xã, thị trấn trước đây.

2. Công tác tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ

Nhận thức được tầm quan trọng của việc nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ làm công tác văn hóa - xã hội và cán bộ thôn, tổ dân phố, trong năm 2025, UBND các xã cũ trước đây đã cử 05 công chức phụ trách tham gia các lớp tập huấn về xây dựng và thực hiện hương ước do cấp huyện và cấp tỉnh tổ chức. Tuy nhiên, quy mô lớp tập huấn còn nhỏ, số lượng cán bộ được bồi dưỡng còn ít so với nhu cầu thực tế, đặc biệt là đối với đội ngũ trưởng thôn, tổ trưởng tổ dân phố, những người trực tiếp tổ chức thực hiện hương ước và Quy chế dân chủ tại cơ sở.

III. KẾT QUẢ THỰC HIỆN HƯƠNG ƯỚC VÀ QUY CHẾ DÂN CHỦ

1. Kết quả tổ chức thực hiện hương ước

1.1. Công tác rà soát, sửa đổi, bổ sung, xây dựng mới hương ước

Qua giám sát cho thấy, các thôn, tổ dân phố trên địa bàn xã đã có sự quan tâm đến công tác rà soát, sửa đổi, bổ sung hương ước. Phòng Văn hóa - Xã hội đã tổ chức rà soát các hương ước hiện có, kịp thời phát hiện những nội dung không còn phù hợp hoặc chồng chéo để hướng dẫn chỉnh sửa, bổ sung hoặc đề xuất bãi bỏ theo thẩm quyền. Đến thời điểm giám sát, có 42/42 thôn, tổ dân phố đều có hương ước được công nhận, đáp ứng yêu cầu cho hoạt động tự quản của cộng đồng dân cư.

Một số thôn, tổ dân phố đã tiến hành rà soát, sửa đổi và xây dựng mới hương ước xuất phát từ yêu cầu thực tiễn khi hương ước cũ đã có nhiều nội dung không còn phù hợp với tình hình hiện nay². Quy trình sửa đổi được thực hiện một cách bài bản, dân chủ, gồm 8 bước theo quy định hiện hành. Nội dung sửa đổi tập trung vào các vấn đề mà cộng đồng đang quan tâm như xây dựng nông thôn mới kiểu mẫu, đảm bảo an ninh trật tự, bảo vệ tài nguyên và môi trường, giữ gìn cảnh quan nông thôn.

1.2. Kết quả đưa hương ước vào đời sống và tác động đến cộng đồng dân cư

¹ Nghị định số 61/2023/NĐ-CP ngày 16/8/2023 của Chính phủ về xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước của cộng đồng dân cư, Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở số 10/2022/QH15, văn bản hợp nhất số 87/VBHN-VPQH ngày 22/8/2025 của Văn phòng Quốc hội và các văn bản hướng dẫn hiện hành.

² Thôn Võ Thuận 2 đã tiến hành rà soát, sửa đổi và xây dựng mới hương ước được phê duyệt ngày 16/3/2025. Thôn 7 cũng đã lấy ý kiến xây dựng, sửa đổi, bổ sung hương ước được UBND xã Trung Trạch cũ phê duyệt tại Quyết định số 54/QĐ-UBND ngày 31/3/2025. Tổ dân phố 2 có hương ước được sửa đổi, bổ sung và được phê duyệt ngày 02/4/2024.

Qua giám sát cho thấy, các hương ước trên địa bàn xã Hoàn Lão đều được xây dựng phù hợp với chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước. Quan trọng hơn, hương ước không còn là những văn bản khô cứng mà đã thực sự thấm nhuần, trở thành “khung giá trị ứng xử” được cộng đồng tự giác tuân thủ, tạo nên những chuyển biến tích cực, rõ nét trên nhiều lĩnh vực của đời sống xã hội.

Đời sống kinh tế của nhân dân từng bước được ổn định và phát triển bền vững, tỷ lệ hộ nghèo đa chiều trên địa bàn xã tiếp tục giảm, đến cuối năm 2025 toàn xã còn 72 hộ nghèo, chiếm 0,72% và 79 hộ cận nghèo, chiếm 0,79%.

Tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội được giữ vững; đây là lĩnh vực hương ước phát huy tác dụng rõ nét và thuyết phục nhất, đặc biệt thông qua vai trò của các tổ hòa giải ở cơ sở. Các thôn được giám sát đều ghi nhận không xảy ra bất kỳ vụ việc mất an ninh trật tự nghiêm trọng nào³.

Đời sống văn hóa xã hội được nâng lên, từng bước đáp ứng nhu cầu sinh hoạt văn hóa tinh thần của nhân dân; phong trào văn nghệ, thể thao được phát triển rộng khắp. Toàn xã, hiện có 02 câu lạc bộ văn hoá, văn nghệ⁴, và 11 câu lạc bộ thể thao thu hút đông đảo thành viên tham gia luyện tập. Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” gắn với cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh” tiếp tục được chú trọng triển khai thực hiện sâu rộng tại các thôn, tổ dân phố. Đến nay, xã có 07 khu dân cư nông thôn mới kiểu mẫu và 03 vườn mẫu được công nhận. Số hộ đăng ký danh hiệu Gia đình văn hóa năm 2026 là 9.625 hộ; có 42/42 thôn, tổ dân phố đăng ký Thôn, Tổ dân phố văn hóa.

Trong lĩnh vực xây dựng nếp sống văn minh, đặc biệt là việc cưới, việc tang và tổ chức lễ hội, hầu hết các thôn, tổ dân phố trên địa bàn đều ghi nhận sự chuyển biến tích cực, không có trường hợp vi phạm đáng kể. Những sai lệch nhỏ nếu phát sinh cũng nhanh chóng được cộng đồng dân cư nhắc nhở, điều chỉnh kịp thời, cho thấy ý thức tự giác và trách nhiệm với cộng đồng đã từng bước định hình. Tỷ lệ gia đình văn hoá trong năm 2025 tại các thôn, tổ dân phố được giám sát đều đạt trên 90%⁵.

Trong lĩnh vực bảo vệ môi trường, tác động của hương ước thể hiện khá rõ ở các khu vực đông dân cư, ý thức của người dân đã có sự chuyển biến rõ rệt. Các hộ gia đình đều tự trang bị thùng rác, thực hiện phân loại và bỏ rác đúng quy định, việc giữ gìn vệ sinh sạch sẽ đã trở thành thói quen thường ngày của người dân, các tuyến đường thường xuyên được trang hoàng cờ hoa, nhất là dịp Tết cổ truyền, tạo nên cảnh quan sáng - xanh - sạch - đẹp. Duy trì hiệu quả phong trào “Ngày Chủ nhật xanh” thu hút sự tham gia rộng rãi của các tầng lớp nhân dân, biến những ngày cuối tuần thành dịp để cùng nhau dọn dẹp, làm đẹp đường làng ngõ xóm.

³ Thôn Cà đã hòa giải thành công 03 vụ tranh chấp liên quan đến đất đai trong năm 2025, thôn Võ Thuận 2 cũng đã hòa giải thành công 03 vụ, 01 vụ không thành.

⁴ 01 CLB đàn và hát dân ca, 01 CLB đàn và hát dân ca Bình Trị Thiên.

⁵ Tổ dân phố 2 đạt 99,1% (341/344 hộ), thôn 7 đạt 98,6% (222/225 hộ), thôn Cà cũng duy trì trên 96% và giữ vững danh hiệu thôn văn hóa suốt 8 năm liên tục; thôn Phúc Tự Đông đạt trên 91% (470/516 hộ), thôn Võ Thuận 2 đều đạt tỷ lệ trên 90% qua các năm.

Tuy nhiên, sự chuyển biến về ý thức chấp hành hương ước chưa đồng đều giữa các khu vực. Ở những địa bàn rộng, dân cư phân tán, vẫn còn tình trạng một bộ phận người dân chưa tích cực tham gia giữ gìn vệ sinh chung, vi phạm các quy định về bảo vệ môi trường.

Tóm lại, hương ước đã thực sự phát huy vai trò như một "bộ quy tắc ứng xử" do chính cộng đồng đặt ra và cùng nhau thực hiện. Tuy không có chế tài mạnh, nhưng hương ước đã bổ sung, hỗ trợ rất hiệu quả trong việc giải quyết những vấn đề tại khu dân cư.

1.3. Những khó khăn, vướng mắc trong thực hiện hương ước

Bên cạnh những kết quả đã đạt được, việc thực hiện hương ước còn bộc lộ nhiều khó khăn, vướng mắc cần có giải pháp khắc phục. Một trong những khó khăn lớn nhất xuất phát từ chính nhận thức của một bộ phận người dân. Mặc dù đa số đã đồng thuận và ủng hộ, nhưng vẫn còn tình trạng một bộ phận nhỏ người dân chưa quan tâm đầy đủ, chưa nhận thức rõ vai trò, ý nghĩa của hương ước, dẫn đến việc chấp hành chưa nghiêm, nhất là trong thực hiện các khoản đóng góp của nhân dân và tham gia các phong trào, hoạt động chung của cộng đồng.

Nhiều thôn, tổ dân phố có địa bàn rộng, dân cư không tập trung, trong khi đội ngũ cán bộ thôn kiêm nhiệm nhiều chức danh, phần lớn đã lớn tuổi, năng lực tổ chức, vận động và ứng dụng công nghệ thông tin còn hạn chế. Kinh phí phục vụ cho công tác tuyên truyền, tổ chức các hoạt động văn hóa, khen thưởng, xử lý vi phạm theo hương ước ở khu dân cư còn hạn hẹp.

Công tác kiểm tra, giám sát của chính quyền xã đối với việc thực hiện hương ước ở thôn, tổ dân phố còn chưa được thường xuyên, thiếu chiều sâu. Việc kiểm tra, giám sát chủ yếu được lồng ghép trong các đợt kiểm tra phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa", chưa có sự kiểm tra chuyên đề riêng, việc đánh giá còn nặng tính hình thức, chưa phát hiện và tháo gỡ được những khó khăn, vướng mắc từ cơ sở. Sau khi thực hiện mô hình chính quyền địa phương 2 cấp, bộ máy quản lý vẫn đang được kiện toàn, địa bàn rộng, cán bộ ít, dẫn đến công tác chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra việc thực hiện hương ước chưa được thường xuyên, sâu sát.

2. Kết quả thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở

2.1 Công tác tuyên truyền, phổ biến và mức độ công khai, minh bạch

Việc triển khai Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở số 10/2022/QH15, Nghị định số 59/2023/NĐ-CP và các văn bản hướng dẫn đã được UBND xã và Phòng Văn hóa - Xã hội quan tâm chỉ đạo. Trong kỳ báo cáo, Phòng Văn hóa - Xã hội đã thực hiện 12 lượt tuyên truyền trên hệ thống đài truyền thanh của xã, lồng ghép nội dung Quy chế dân chủ vào các hội nghị của thôn, tổ dân phố, thu hút gần 2.500 lượt người tham gia. Các thôn, tổ dân phố cũng chủ động đổi mới hình thức tuyên truyền, bên cạnh các hình thức truyền thống như họp dân, niêm yết công khai, nhiều đơn vị đã sử dụng mạng xã hội, đặc biệt là nhóm Zalo, Facebook để thông báo, tuyên truyền rộng rãi, giúp những người dân đang đi làm ăn xa vẫn có thể tiếp cận được.

Về thực hiện công khai, minh bạch, các thôn, tổ dân phố đã cơ bản tuân thủ các quy định. Các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, các khoản đóng góp của nhân dân, các công trình công cộng đều được đưa ra bàn bạc công khai, thống nhất từ cấp ủy, chi bộ, Ban công tác Mặt trận, sau đó được thông qua tại các cuộc họp dân trước khi triển khai thực hiện. Mức độ hài lòng của người dân đối với việc công khai, minh bạch được đánh giá khá cao, tại các thôn, TDP được khảo sát đạt từ 85% trở lên.

2.2. Sự tham gia, bàn bạc và quyết định của nhân dân.

Với phương châm “dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng” đã được các thôn, TDP thực hiện khá nghiêm túc. Các vấn đề liên quan trực tiếp đến quyền và lợi ích của người dân, từ chủ trương, chính sách của cấp trên đến các khoản đóng góp xây dựng cơ sở hạ tầng, các công trình công cộng đều được đưa ra bàn bạc công khai tại các cuộc họp dân, qua đó phát huy quyền làm chủ và tạo sự đồng thuận cao trong cộng đồng.

Người dân tham gia các cuộc họp cộng đồng ở các thôn, TDP nhìn chung đạt tỷ lệ khá cao, dao động từ 70% đến 98%; đóng góp nhiều ý kiến chính đáng về các vấn đề quan trọng của địa phương⁶. Những ý kiến này hầu hết được các tổ chức ở thôn tiếp thu, giải trình và xử lý kịp thời, góp phần củng cố niềm tin của nhân dân đối với cấp ủy, chính quyền cơ sở.

3. Vai trò giám sát và việc giải quyết kiến nghị, phản ánh

Trong thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở, vai trò giám sát của các tổ chức trong hệ thống chính trị, đặc biệt là Ban Thanh tra nhân dân, Ban Giám sát đầu tư cộng đồng, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể, có ý nghĩa đặc biệt quan trọng. Đây là lực lượng nòng cốt giúp phát hiện, ngăn chặn những sai sót, vi phạm ngay từ khi mới hình thành, đồng thời là cầu nối để người dân gửi gắm những kiến nghị, phản ánh chính đáng.

Hoạt động giám sát của các tổ chức ở cơ sở có sự phân hóa rõ rệt. Ở những nơi Ban công tác Mặt trận và các đoàn thể được kiện toàn, hoạt động có nền nếp, bước đầu đã phát huy được vai trò giám sát đối với việc thực hiện Quy chế dân chủ⁷. Tuy nhiên, phần lớn các thôn, TDP trên địa bàn hoạt động giám sát của Mặt trận và đoàn thể còn mang tính hình thức, số cuộc giám sát ít, hầu như không có kiến nghị cụ thể sau giám sát. Sau sáp nhập ngày 01/7/2025, Ban Thanh tra nhân dân và Ban Giám sát đầu tư cộng đồng trong tình trạng gần như không hoạt động, dẫn đến vai trò giám sát cộng đồng bị hạn chế, nhất là trong giám sát đầu tư, tài chính, phòng chống tham nhũng ở cơ sở.

⁶ Trong các thôn, TDP được giám sát thôn Võ Thuận 2 có tỷ lệ tham gia từ 75% - 98% số hộ dân. Thôn 7 cũng có tỷ lệ tham gia các cuộc họp đạt khoảng 70 - 80%, thôn Phúc Tự Đông duy trì mức tỷ lệ trên 70% đại diện số hộ dân tham gia với khoảng từ 20 đến 30 ý kiến đóng góp của người dân trong kỳ báo cáo, tập trung vào các vấn đề bức thiết như xây dựng cơ sở hạ tầng, vệ sinh môi trường, an ninh trật tự.

⁷ Tại thôn 7, Ban công tác Mặt trận cùng các chi hội đã tổ chức 2-3 cuộc giám sát về thu chi các khoản đóng góp của nhân dân, thực hiện các công trình công cộng, về bình xét gia đình văn hóa, qua đó phát hiện và kiến nghị khắc phục những tồn tại, khuyết điểm.

Trong kỳ báo cáo, tổng số kiến nghị, phản ánh của người dân gửi đến các thôn, tổ dân phố không nhiều, tập trung vào các vấn đề bức xúc như vệ sinh môi trường, giao thông nội đồng, tranh chấp đất đai nhỏ lẻ⁸. Nhìn chung, việc giải quyết kiến nghị, phản ánh đã có nền nếp, song cần tiếp tục duy trì và nâng cao chất lượng, đồng thời sớm khắc phục những bất cập trong hoạt động của các ban giám sát cộng đồng để việc thực hiện Quy chế dân chủ thực sự toàn diện.

IV. ĐÁNH GIÁ CHUNG KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

Nhờ sự quan tâm, chỉ đạo sát sao, kịp thời của Đảng ủy, HĐND, UBND xã, sự chỉ đạo của các cơ quan chuyên môn cấp trên cùng với sự phối hợp chặt chẽ, hiệu quả giữa các ban, ngành, đoàn thể đặc biệt là vai trò nòng cốt của Chi bộ, trưởng thôn, tổ trưởng dân phố và Ban công tác Mặt trận cùng với ý thức, tinh thần trách nhiệm của người dân, việc tổ chức thực hiện hương ước và Quy chế dân chủ trên địa bàn xã Hoàn Lão đã đạt những kết quả tích cực, phát huy quyền làm chủ của nhân dân.

Hương ước đã thực sự đi vào đời sống, trở thành công cụ tự quản hữu hiệu của cộng đồng dân cư, góp phần quan trọng trong việc phát triển kinh tế - xã hội, giữ gìn an ninh trật tự, bảo vệ môi trường, xây dựng nếp sống văn minh, tiết kiệm, thúc đẩy phong trào xây dựng gia đình văn hóa, thôn văn hóa. Việc thực hiện Quy chế dân chủ cơ sở cũng có những chuyển biến rõ nét, phương châm “dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng” ngày càng đi vào thực chất, các chủ trương, chính sách được công khai, minh bạch, người dân được tham gia đóng góp ý kiến và giám sát, qua đó củng cố niềm tin của nhân dân đối với Đảng và chính quyền địa phương.

V. TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ NGUYÊN NHÂN

1. Tồn tại, hạn chế

Bên cạnh những kết quả đã đạt được, vẫn còn những tồn tại, hạn chế cần được khắc phục. Công tác rà soát, sửa đổi, bổ sung hương ước chưa được thực hiện đồng bộ và thường xuyên, có đơn vị đã cập nhật nhưng có đơn vị còn chậm, tiềm ẩn nguy cơ không phù hợp với quy định pháp luật mới. Một số địa phương cũ thiếu trách nhiệm trong công tác chỉ đạo, triển khai, kiểm tra, đôn đốc, thậm chí nhiều nơi còn khoán trắng cho công chức Văn hóa; chưa thực hiện nghiêm túc quy trình thẩm định nội dung, chất lượng các bản hương ước trước khi trình Chủ tịch UBND xã phê duyệt.

Công tác kiểm tra, giám sát của chính quyền xã đối với việc thực hiện hương ước và Quy chế dân chủ ở cấp thôn còn chưa thường xuyên, thiếu chiều sâu, việc đánh giá còn nặng tính hình thức. Nhận thức của một bộ phận người dân về hương ước và Quy chế dân chủ vẫn còn hạn chế, chưa thấy hết được trách nhiệm của mình với cộng đồng. Đặc biệt, sau sáp nhập, hoạt động của Ban Thanh tra nhân dân và Ban Giám sát đầu tư cộng đồng hầu như không hoạt động do thiếu văn bản hướng dẫn và chính sách phụ cấp, gây

⁸ Thôn 7 tiếp nhận 05 kiến nghị, thôn Võ Thuận 2 tiếp nhận 04 kiến nghị, các thôn khác như Tổ dân phố 2, thôn Phúc Tự Đông không phát sinh kiến nghị phức tạp. Kết quả giải quyết rất khả quan: 100% số kiến nghị, phản ánh tại thôn 7 và thôn Võ Thuận 2 được giải quyết dứt điểm, đúng thời gian quy định.

ảnh hưởng lớn đến hiệu quả giám sát cộng đồng. Cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ công tác tuyên truyền, quản lý ở nhiều thôn, tổ dân phố còn thiếu thốn, lạc hậu, chưa đáp ứng yêu cầu chuyển đổi số.

2. Nguyên nhân

Nguyên nhân sâu xa của những tồn tại, hạn chế này trước hết xuất phát từ bối cảnh sáp nhập đơn vị hành chính cấp xã quy mô lớn, kéo theo những xáo trộn, khó khăn nhất định trong công tác quản lý nhà nước, sự chậm trễ trong ban hành các văn bản hướng dẫn mới, nhất là về tổ chức và chế độ, chính sách cho các ban giám sát cộng đồng. Mặt khác, đội ngũ công chức làm công tác văn hóa - xã hội của xã và cán bộ thôn, tổ dân phố chủ yếu kiêm nhiệm, năng lực, kinh nghiệm còn hạn chế, chưa được đào tạo bài bản về nghiệp vụ. Hơn nữa, nguồn lực tài chính phục vụ ở cấp xã và cấp thôn còn rất hạn hẹp, chưa được bố trí kinh phí thường xuyên, phụ thuộc nhiều vào sự hỗ trợ cấp trên và sự đóng góp của nhân dân. Việc ứng dụng công nghệ thông tin trong tuyên truyền, quản lý tuy đã được bắt đầu nhưng còn thiếu đồng bộ, nhiều thôn còn khó khăn về hạ tầng kỹ thuật.

VI. KIẾN NGHỊ

1. Đối với UBND xã

- Tiếp tục chỉ đạo làm tốt công tác tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật nói chung, tầm quan trọng và ý nghĩa của việc xây dựng, tổ chức thực hiện hương ước và Quy chế dân chủ trong việc quản lý nhà nước, quản lý xã hội nói riêng; góp phần nâng cao nhận thức của nhân dân, sống, làm việc theo Hiến pháp và pháp luật.

- Bố trí kinh phí thường xuyên trong ngân sách xã để hỗ trợ hoạt động cho các thôn, tổ dân phố, bao gồm kinh phí tuyên truyền, khen thưởng, tổ chức các hoạt động văn hóa, thể thao. Đặc biệt quan tâm bố trí kinh phí để hỗ trợ trang thiết bị máy móc (máy vi tính, loa truyền thanh) cho các thôn, tổ dân phố nhằm phục vụ công tác quản lý, tuyên truyền và thực hiện chuyển đổi số, ưu tiên cho các thôn vùng khó khăn, có địa bàn rộng, dân cư phân tán.

- Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, chỉ đạo các thôn, tổ dân phố thực hiện nghiêm túc việc công khai, minh bạch các chủ trương, chính sách, các khoản đóng góp. Tổ chức sơ kết, tổng kết việc tổ chức thực hiện hương ước và Quy chế dân chủ cơ sở, làm tốt công tác thi đua, khen thưởng. Xử lý nghiêm các trường hợp cán bộ, công chức thiếu trách nhiệm, có hành vi vi phạm trong quá trình thực hiện Quy chế dân chủ.

2. Đối với phòng Văn hóa - Xã hội

- Tăng cường phối hợp với UBMTTQVN xã, các ban, ngành liên quan xây dựng kế hoạch tổng thể về rà soát, sửa đổi, bổ sung hương ước trên toàn địa bàn xã, hoàn thành trong năm 2026. Tổ chức tập huấn, hướng dẫn nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ thôn, tổ dân phố về quy trình xây dựng, sửa đổi hương ước và thực hiện Quy chế dân chủ. Nêu cao trách nhiệm trong việc thẩm định, phê duyệt hương ước; thường xuyên kiểm tra, đôn đốc

việc xây dựng, thẩm định, ban hành và tổ chức thực hiện hương ước thôn, TDP thống nhất trong toàn xã.

- Chủ động rà soát, phối hợp với Ủy ban MTTQVN xã đề kiến nghị cấp có thẩm quyền ban hành kịp thời các văn bản hướng dẫn về tổ chức, nhiệm vụ, quyền hạn và chính sách hỗ trợ đối với Ban Thanh tra nhân dân, Ban Giám sát đầu tư cộng đồng theo đơn vị hành chính mới sau sáp nhập. Trước mắt, cần có giải pháp tạm thời để các ban này duy trì hoạt động, không để gián đoạn chức năng giám sát cộng đồng.

2. Đối với các thôn, tổ dân phố:

- Tiếp tục phát huy vai trò lãnh đạo của Chi bộ, vai trò quản lý, điều hành của trưởng thôn, tổ trưởng dân phố, vai trò giám sát, phản biện của Ban công tác Mặt trận và các tổ chức chính trị - xã hội trong việc tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện tốt hương ước và Quy chế dân chủ.

- Thường xuyên rà soát, bổ sung, sửa đổi và tổ chức Hội nghị lấy ý kiến nhân dân nhằm đảm bảo nội dung các bản hương ước đáp ứng nhu cầu về tính hợp hiến, hợp lý và phù hợp với phong tục, tập quán cũng những đặc điểm đặc thù riêng biệt của từng thôn sau khi thực hiện sắp xếp lại thôn, TDP.

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động, nâng cao nhận thức, ý thức chấp hành pháp luật, thực hiện nếp sống văn minh, bảo vệ môi trường, giữ gìn an ninh trật tự trong cộng đồng dân cư. Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác tuyên truyền, quản lý, tổ chức các hoạt động cộng đồng.

- Thực hiện nghiêm túc, công khai, minh bạch các quy định của pháp luật và hương ước về “dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”, tạo điều kiện thuận lợi để nhân dân tham gia đóng góp ý kiến, giám sát các hoạt động của chính quyền cơ sở.

Trên đây là Báo cáo kết quả giám sát của Ban Văn hóa - Xã hội HĐND xã Hoàn Lão về việc tổ chức thực hiện hương ước và Quy chế dân chủ trên địa bàn xã. Ban VH-XH trình HĐND xã xem xét, quyết định ./.

Nơi nhận:

- Thường trực HĐND xã;
- UBND xã;
- Phòng Văn hoá - Xã hội;
- Các đại biểu HĐND xã;
- Thành viên Đoàn giám sát;
- Các thôn, TDP;
- Lưu: VT.

TM. BAN VĂN HÓA - XÃ HỘI
TRƯỞNG BAN

Phạm Hoàng Linh